Auka inntekt ved val av rett vêr

Medlemsmøte Fana, Os og Arna Sau og Geit 13. november 2012,
Nils Inge Hitland
Grunnlagsmateriale frå NSG og Atle Moen, ring 192

Avlsarbeidet i regi av NSG
- drives i avlsbesetningene

- Norsk Kvit Sau
  - 1.200 besetninger
  - 108.000 søyer
  - 1850 avkomsgranska
- Spælsau
  - 200 besetninger
  - 14.000 søyer
  - 250 avkomsgranska
- Sjeviot
  - 50 besetninger
  - 2.000 søyer
  - 56 avkomsgranska

- Pelssau
  - 8 besetninger
  - 500 søyer
  - 7 avkomsgranska
- "Kjøttsau" (2010 →)
  Nor-X, NKS, Texel, Suffolk, Charollais
  - 30+ besetninger
  - 2.000+ søyer
  - ??? avkomsgranska

NSG Norsk Sau og Geit

Avlsframgang

www.saueavl.nsg.no
> Avlsframgang

To hovedoppgaver

1. Lag størst mulig avlsframgang
   - Stor populasjon
   - Felles målsetting
   - Effektiv drift
2. Fordel framgangen slik brukerne ønsker det
   - Slaktevekt
   - Kjøtt
   - Fett
   - Morsevne_vår
   - Morsevne_høst
   - Lammetall

NSG
Norsk Sau og Geit

3: Avlsbesetningene er kilde for gode gener *og* friske dyr

Gode gener

- Egenskaper som bruksbesetningene verdsetter

Friske dyr

- Sykdomsovervåkning
  - Flokken
    - Testing
    - Enkeltdyr for salg
      - Attester
- Smitteskyttelse
  - Forbud mot livdyr utenfra
  - Fellesbeite - må bestå
  - Unngå passiv overføring
    - Folk og utstyr
  - Små avlsenheter

NSG Norsk Sau og Geit

NKS: Utvikling i O-indeks - alle granska værer

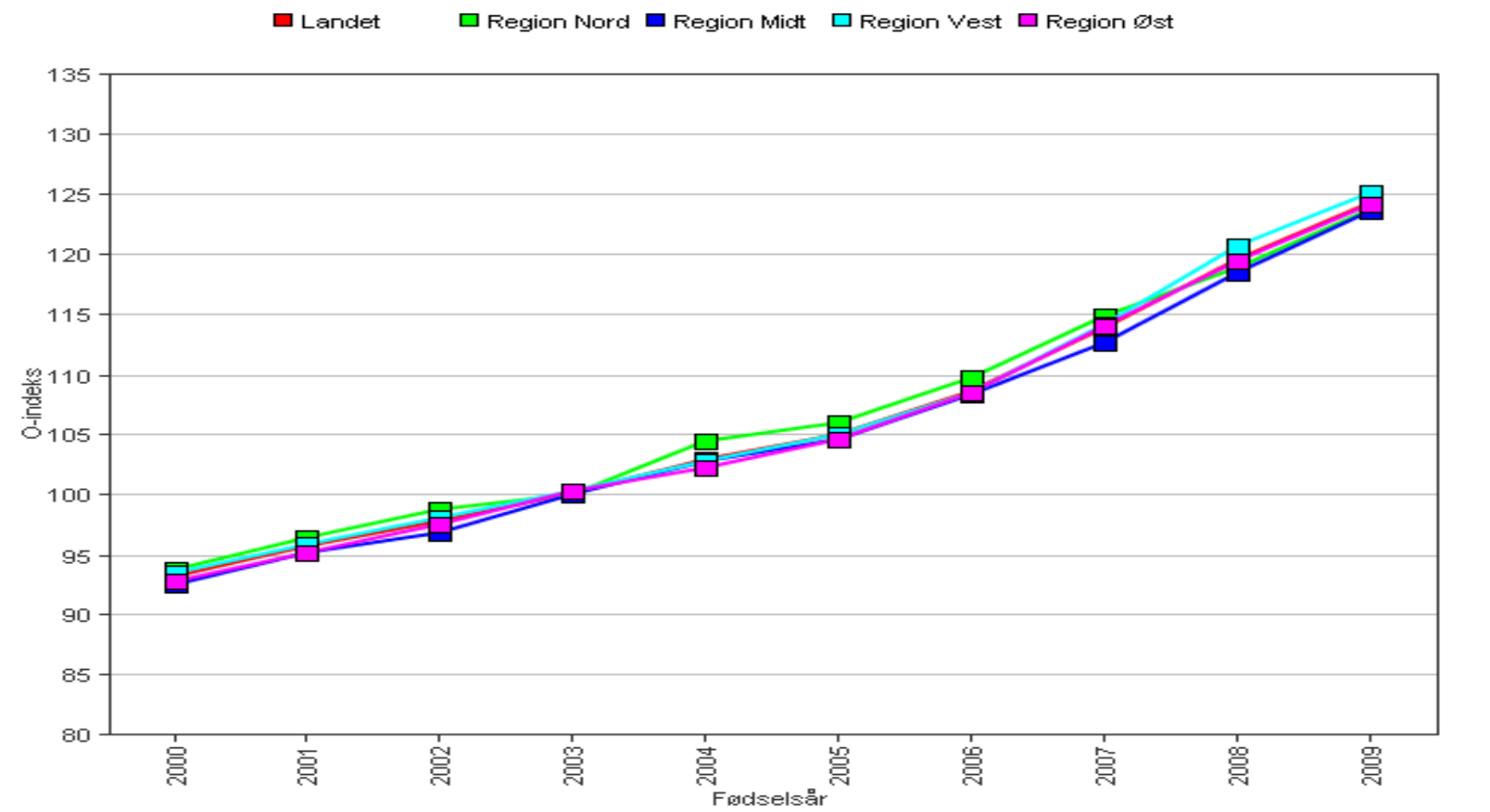

Slakteresultat etter prøveværar frå ring 192. H2 2000-2011

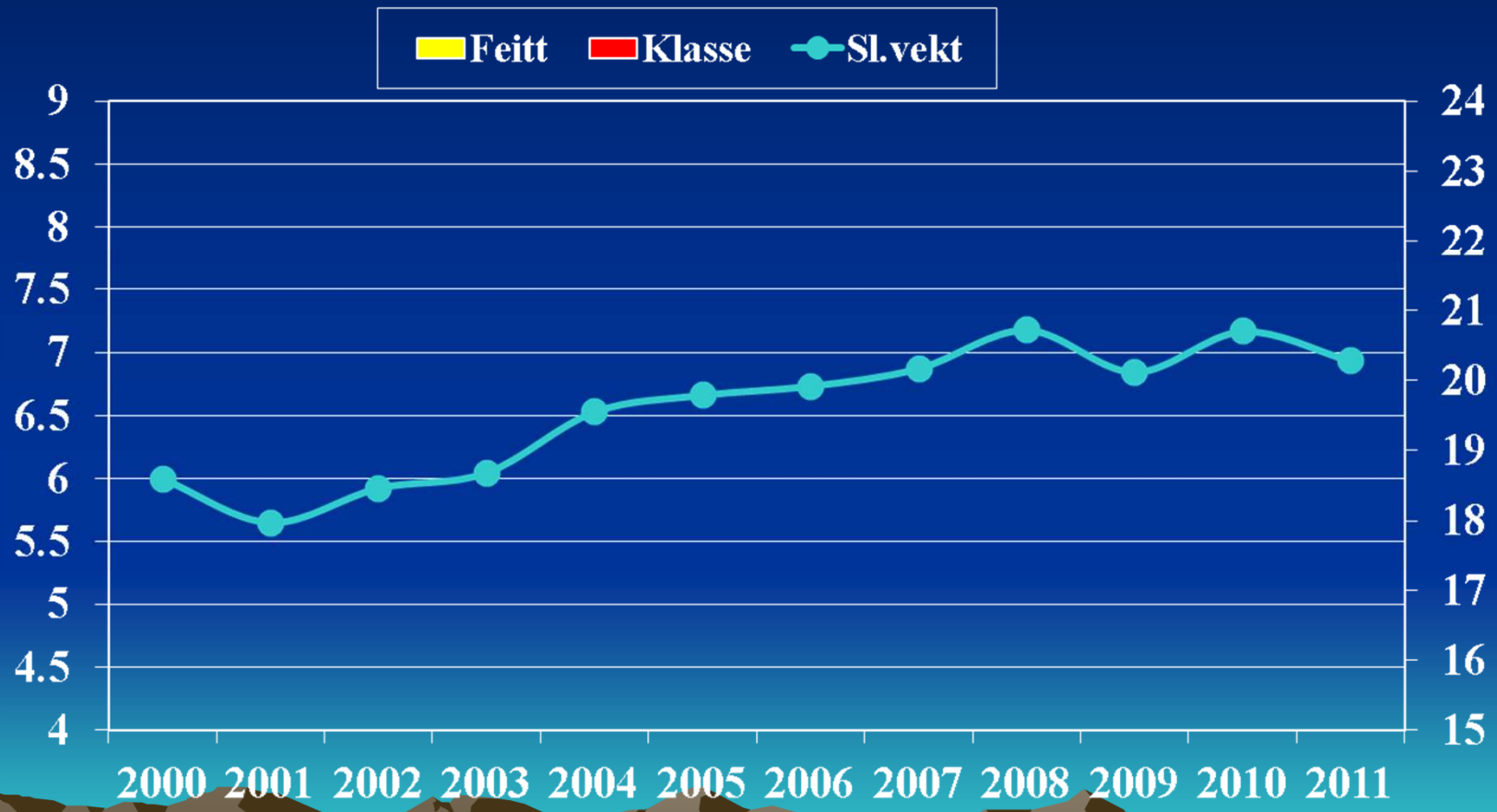

Slakteresultat etter prøveværar frå ring 192. H2 2000-2011

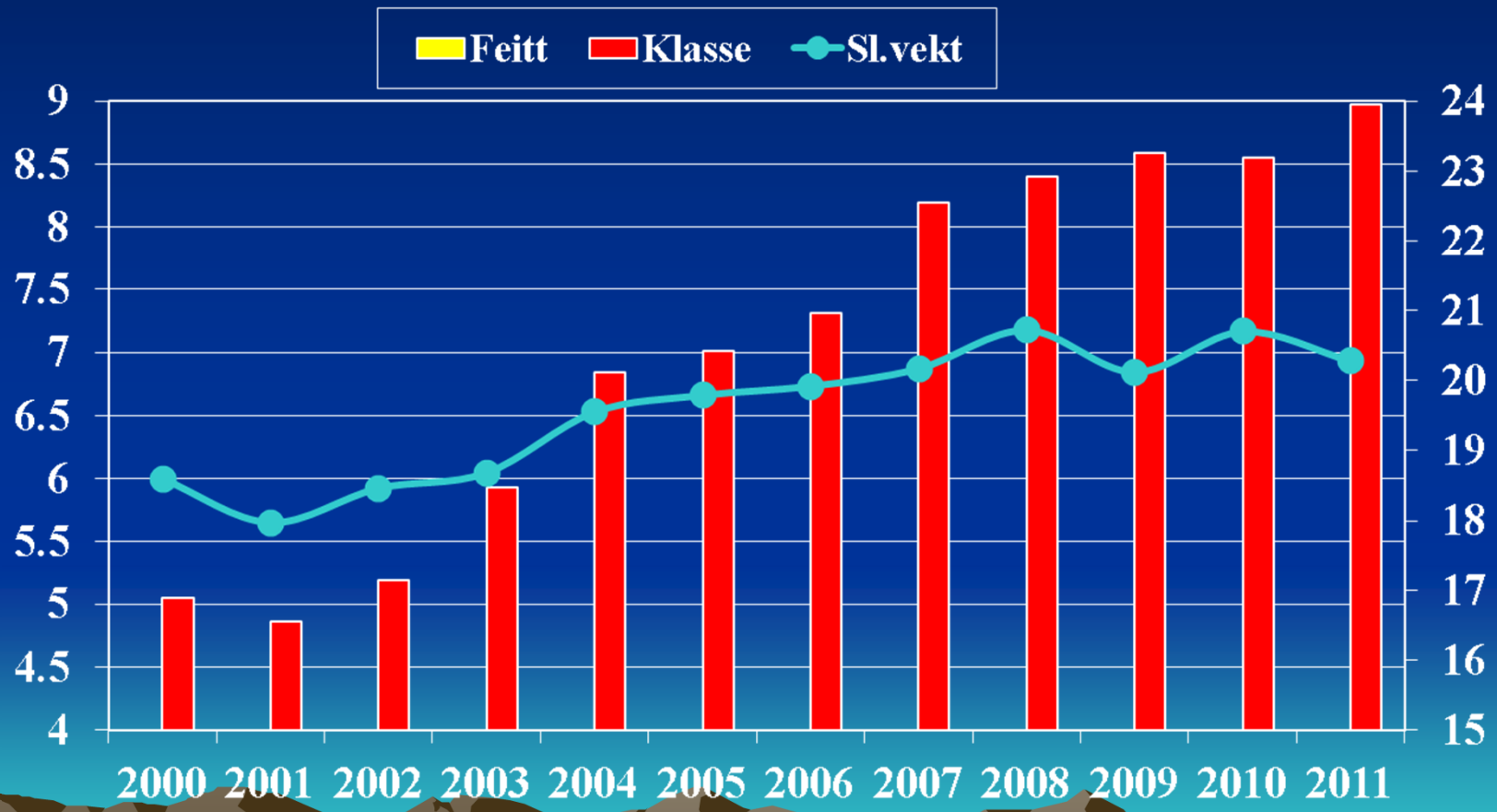

Slakteresultat etter prøveværar frå ring 192. H2 2000-2011

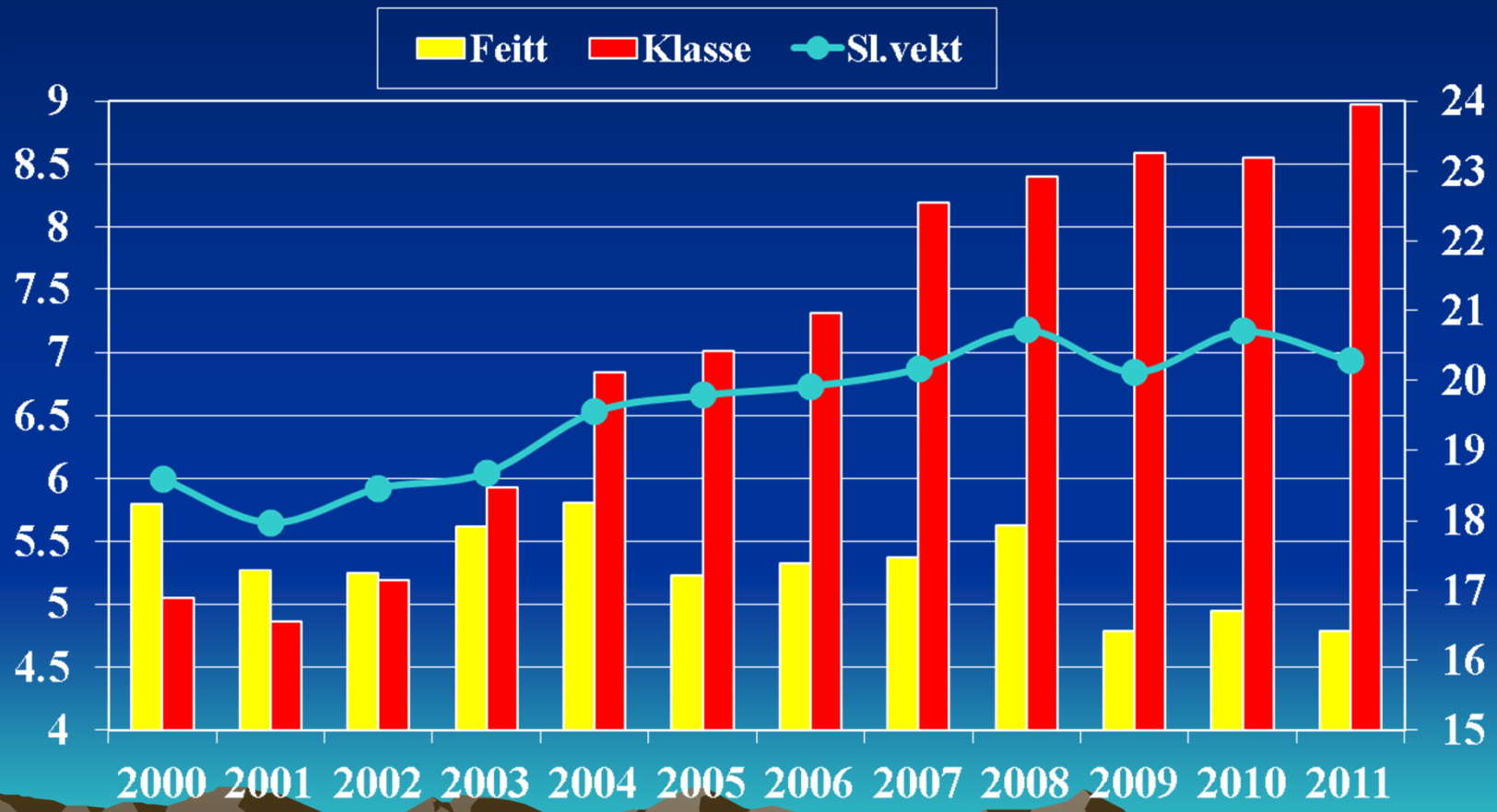

Avvik klasse/feitt 2000-2011

Slakteresultat prøvevær 2004 prøveværer 2003 årgang

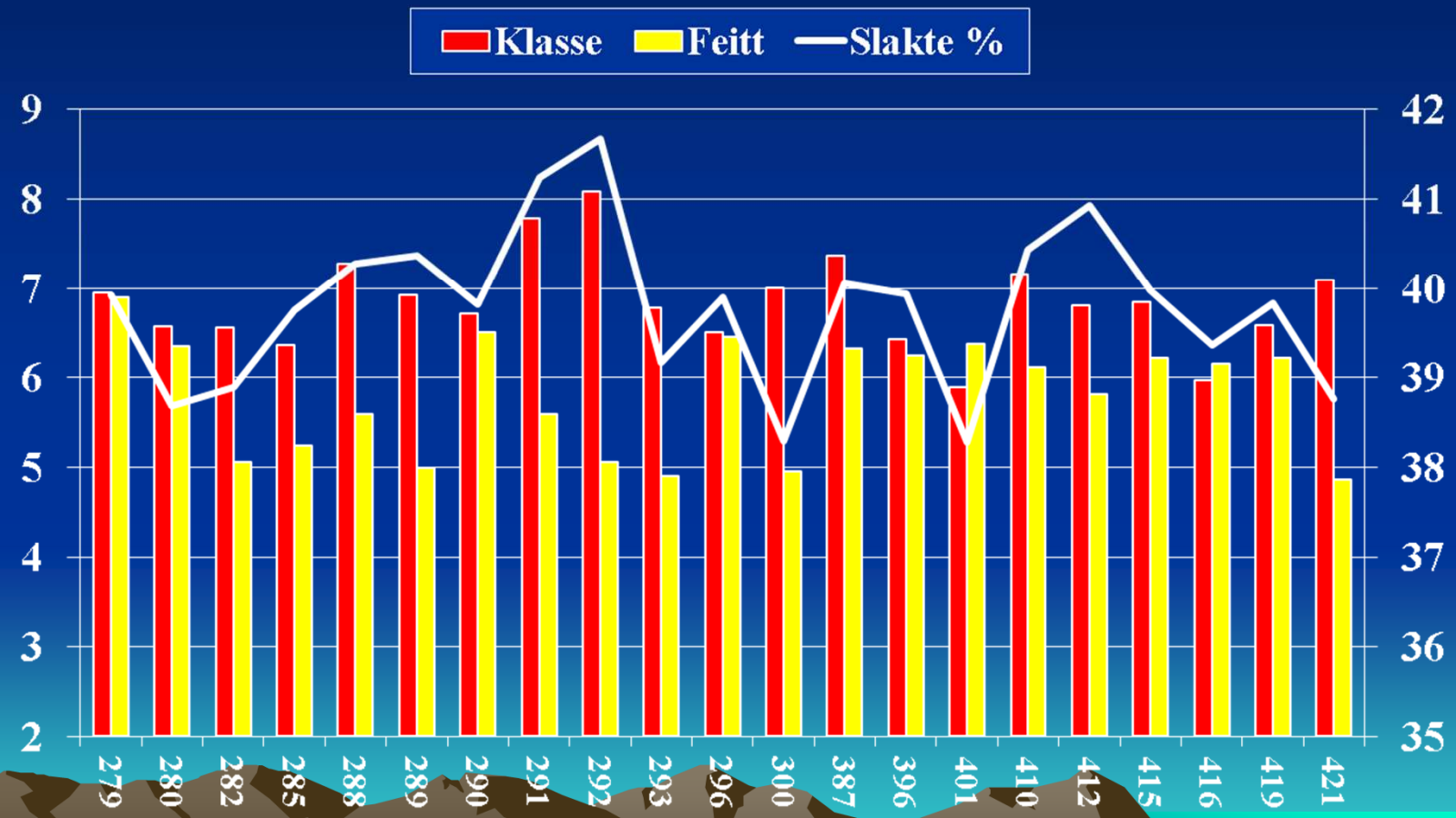

Slakteresultat H2 2011
prøveværer 2010 årgang

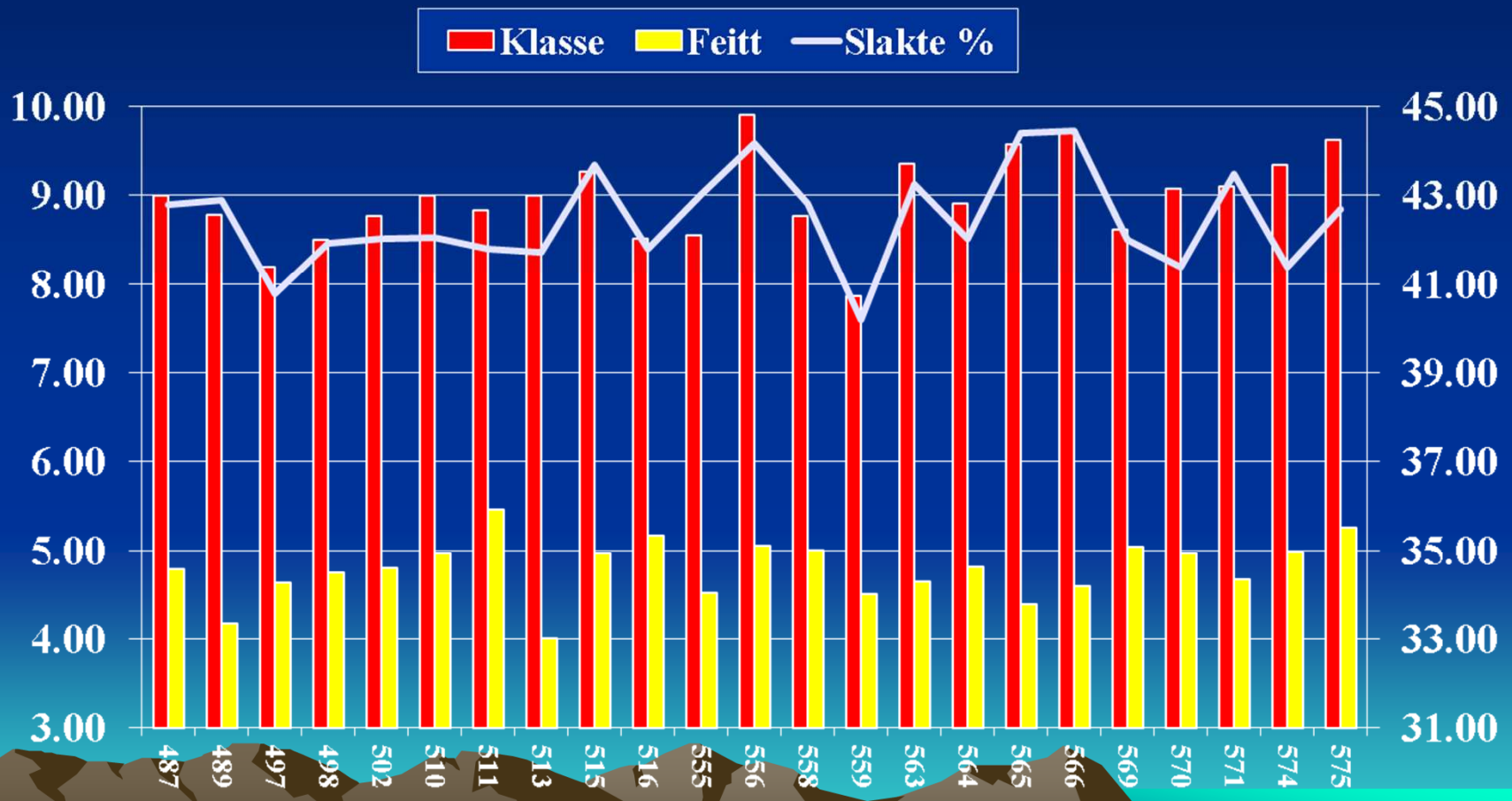

Hvilke egenskaper vektlegger vi. utvikling av delind. på prøveværer

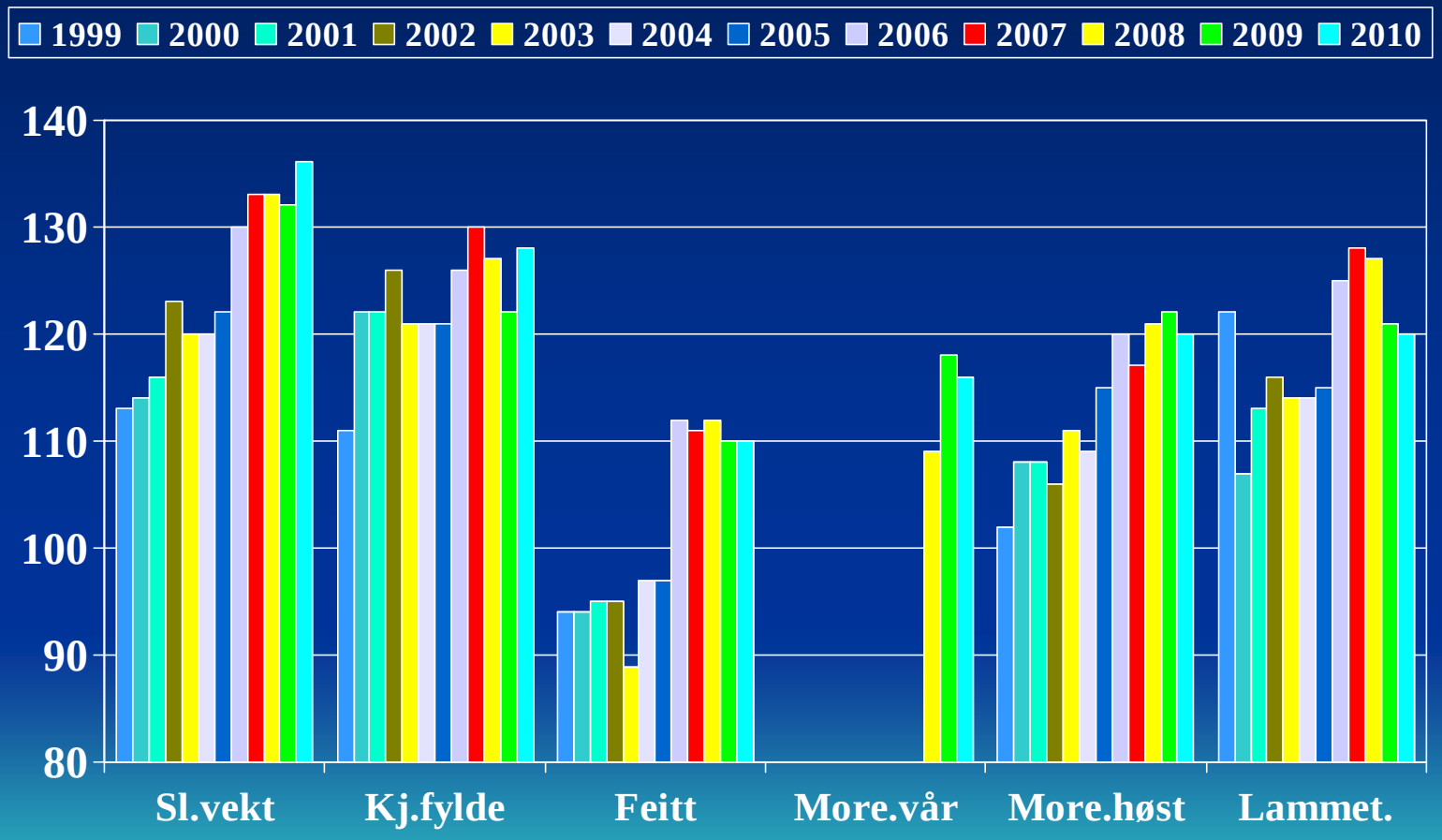

Prioriterte mål med avlen

1. Forsterka fokus på tilvekst og slaktevekt, noko som fortsatt vil vera det som gjev det største økonomiske bidraget frå sauehaldet.
2. Forbedra morevna for at ein større andel av lamma skal bli slaktemodne direkte frå fjellbeite.
3. Forbedra slaktekvalitet/klasse i tråd med marknadskrava

Alle sauehaldarane tek del i avlsframgangen

Den store utfordringa er:

- Korleis skal vi få alle sauehaldarane interesserte og villige til å investera i avlsmateriale, som i neste omgang gjev dei dokumenterbar gevinst?

Væren er halve buskapen

- Viktig å gjera gode valg for å få ønska eigenskapar.
  - Kjøp av ukåra verlam
    - I beste fall ser det fint ut.
  - Kjøp av kåra verlam
    - Lammeindeks som seier kva eigenskapar vi kan forventa av avkomma
  - Kjøp av indeksvær
    - Dokumenterte resultat.
    - Sikrare på å få ønska resultat

Vêr namn	Tal slakt	Slaktevekt	Slakteklasse	Feittklasse
Filur Johnsen	41	20,8	9,3	6,2
Sirak Johnsen	42	21,9	9	6,1
Sir Johnsen	37	21,6	9,1	5,7
Gard Vevle	41	22,4	9,2	6,1
Kvante Helland	39	20	8,5	6,2
Topp Skjoldal	47	21,7	9,8	5,9
Mordalsvik	39	19,8	8,6	5,5
Romario Skjoldal	38	20,6	9,4	5,8
Sirak Mellingen	29	21,9	9,2	6,9
Diamant Skjoldal	26	19,4	9,1	6,5
Mordal Seilen	47	19,1	8,6	5,9
Gard Veseth	36	20,9	9,6	6,2
Trym Veseth	37	18,7	8,4	4,9
Gardgut Hove	23	21,9	9,5	6,6
Gardson Hove	39	21,4	9	6
Gardtor Hove	29	21,2	8,9	5,5
Gardtopp Hove	22	19,7	8,5	5,4
Gardman Hove	25	24,6	10,2	5,6
Klepptus Veseth	49	22	9,6	6,4
Gard Hove	47	20,7	9,4	5,3
Snitt/sum	**733**	**21,0**	**9,1**	**5,9**
Hordaland	**39762**	**18,3**	**7,8**	**5,8**

	Tal slakt	Slaktevekt	Slakteklasse	Feittklasse
Snitt/sum	733	21,0	9,1	5,9
Hordaland	39762	18,3	7,8	5,8

Hva skil dei gode, frå dei ikkje fullt så gode værane?

- Tilvekst
  - 275-329 g dagleg tilvekst utgjer 8 kg
  - Slaktevekt 3,2 kg x 50 = kr. 160,- pr lam
- Klasse
  - Klasse varierer frå 10,2-8,4 (U- til R)
  - 1,8 x 0,50 = 0,9 x 20 kg = kr. 18,- pr lam
- Andel stjernelam
  - Andel stjernelam varierer frå 70-100%
  - Ein auke på 30 % vil utgjera = kr. 15,- pr.lam

Økonomi i kjøp av ein god indeksvær

- Forskjell fra beste til svakaste ver i 2012
  - Kr. 193,- pr. lam
  - Har du 50 lam utgjer dette kr 9.650,-
  - Har du 100 lam utgjer dette 19.300,-

Indeksvêr med o-indeks 130 kostar kr 5.000
Netto ved kjøp av elitevêr vert då frå
kr 4.650 til kr 14.300

Kjøp av avlsvær

- Prioriter ønska eigenskapar
  - tilvekst-kjøtt-feitt-morevne-fruktbarheit

- Bestill værer i god tid med ønska eigenskapar, og du vil raskt kunna forbedra ønska eigenskapar i buskapen din.